

Mál nr. 217/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila: V1 og V2

Heiti vátryggingar: Fasteignatrygging og ábyrgðartrygging vegna atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Veitur. Gildissvið vátryggingar.

Gögn.

1. Málskot móttakið 14. júní 2023, ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V1 dags. 11. júlí 2023, ásamt skilmálum, tjónstilkynningu dags. 2. febrúar 2023 og skoðunarskýrslu.
3. Bréf V2 dags. 13. júlí 2023, ásamt skilmálum, tjónstilkynningu, afstöðubréfi og tölvusamskiptum V2 og vátryggingartaka.
4. Tölvupóstur M dags. 17. júlí 2023, ásamt matsskýrslu.
5. Tölvupóstur V2 dags. 24. og 26. júlí 2023, ásamt upplýsingum frá X.
6. Tölvupóstur V1 dags. 14. ágúst 2023.

Málsatvik.

Af gögnum málsins verður ekki annað ráðið en að hinn 2. febrúar 2023 hafi orðið tjón á húseign M með þeim hætti að rigninga- og leysingavatn hafi flætt inn í húseignina. Í tjónstilkynningu M til V1 kemur fram að vatn hafi flætt í gegnum útveggi húseignarinnar og að dælur sveitarfélagsins hafi slegið út og allt farið á flot. Í skoðunarskýrslu dags. 6. febrúar 2023 kemur fram að „...vatn að utan..“ hafi flætt „...inn í gegnum útvegg“ og haft eftir M að dælukerfi sveitarfélagsins hafi slegið út eða hætt að virka og mikið vatn hafi þannig safnast saman í kringum húsið og þannig átt greiða leið inn í húsið. Í tjónstilkynningu M til V2 segir „Dælukerfi sló út, húsið stóð í hálfum meter af vatni. Flæddi inn um útveggi. 2-3 cm vatn í húsinu. Gólfefni, innréttingar og húsgögn urðu fyrir tjóni.“

Af málskoti M verður ekki annað ráðið en að hún telji að greiða eigi bætur úr fasteignatryggingu sinni hjá V1 á grundvelli 4. gr. 2. kafla í vátryggingarskilmálum þar sem fjallað um tjón vegna yfirborðsvatns sem orsakast af skyndilegu úrhelli eða asahláku. Krafa M um bætur úr ábyrgðartryggingu X hjá V2 sé hins vegar á þeim forsendum að dælur X hafi sannanlega slegið út í úrhelli.

V1 hefur hafnað bótaskyldu og vísar um það til a.liðar 5. gr. 2. kafla vátryggingarskilmála fasteignatryggingar (húseigandatryggingar) félagsins þar sem segir að vátryggingin bæti ekki tjón vegna „...utanaðkomandi vatns, s.s. grunnvatns, vatns frá svölum, úrkomu, flóða eða vatns frá þakrennum eða frárennslisleiðslum þeirra.“ V1 bendir á að það komi bæði fram í skoðunarskýrslu og tjónstilkynningu M að vatn hafi flætt inn í húseign M í gegnum útveggi og þannig eigi undanþáguákvæði vátryggingarskilmálanna við.

V2 hefur einnig hafnað bótaskyldu og telur að tjón verði ekki rakið til saknæmrar og ólögmætrar háttsemi X, en þau skilyrði þurfi að uppfylla til að tjón M falli undir gildissvið ábyrgðartryggingar X hjá V2 auk þess sem sönnunarbyrði um slíkt hvíli á M. V vísar til upplýsinga frá X um að dælustöð X hafi slegið út vegna rafmagnstruflana í slæmum veðuraðstæðum. V2 vísar til þess að X beri ekki hlutlæga ábyrgð á tjóni sem verði með þessum hætti heldur þurfi M að sýna fram á saknæma og ólögmæta háttsemi starfsmanna X sem ekki hafi gert neitt rangt og ekki vitað um bilun fyrr en eftir á. Auk þessa sé ekki ljóst að tjón M sé alfarið hægt að rekja til bilunar í dælustöð.

Í viðbótarathugasemdum M dags. 17. júlí 2023 er vísað til matsskýrslu og tekið fram að flætt hafi tvisvar sinnum síðasta mánuðinn, þ.e. 24. júní og 1. júlí.

Í viðbótarathugasemdum frá V2 dags. 24. júlí 2023 kemur fram að félagið telji matsskýrslu þá sem M lagði fram sýna slæmar aðstæður húseignar hennar renni það stoðum undir að aðstæður í og við húseignina sé orsakavaldur tjónsins eða eigi þátt í að vatn renni inn í hana. Húseignin standi lágt, þ.e. lægra en yfirborð götu og þannig hafi vatn sem safnast innan lóðar við húsið enga leið til að renna frá því. Einnig er vísað til upplýsinga frá X að ekki hafi flætt inn í aðrar húseignir í svipaðri legu og húseign M. Einnig er í viðbótarathugasemdum V2 dags. 26. júlí 2023 vísað til þess að þegar flætt hafi á árinu 2023 inn í húseign M hafi ekki verið um að ræða sömu bilun og þegar flæddi inn í febrúar 2023.

Í viðbótarathugasemdom V1 dags. 14. ágúst 2023 eru sjónarmið félagsins um að vatn sem flæddi inn í húseign M hafi verið verið utanaðkomandi ítrekuð og vísað til framlagðra matsskýrslna um það.

Álit.

Í málinu er annars vegar ágreiningur um hvort tjón á húseign M falli undir gildissvið fasteignatryggingar (húseigandatryggingar) hennar sjálfrar hjá V1. Í vátryggingarskilmálum kemur skýrlega fram í a.lið 5. gr. 2. kafla að vátryggingin bæti ekki tjón vegna utanaðkomandi vatns. Í tjónstilkynningu M sjálfrar sem og matsskýrslum sem liggja fyrir í málinu kemur skýrt fram að vatn hafi legið inn um vegg húseignar M og verður slíkt vatn að teljast utanaðkomandi. Verður því ekki fallist á að M eigi bótarétt úr fasteignatryggingu sinni hjá V1.

Hins vegar snýr ágreiningur að því hvort tjón á húseign M falli undir gildissvið ábyrgðartryggingar X hjá V2. Í vátryggingarskilmálum þeirrar vátryggingar kemur fram í 4. gr. að tryggingin bæti „...beint líkams- eða munatjón þriðja aðila vegna skaðabótaábyrgðar tryggðs sem fellur á hann samkvæmt íslenskum lögum.“ m.a. vegna starfsemi sem getið er í skirteini eða endurnýjunarkvittun. Samkvæmt almennum sönnunarreglum verður M að sýna fram á að skilyrði skaðabótaábyrgðar séu fyrir hendi til þess að eiga rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V. Ekki er í gildi hlutlæg bótaregla sem nær til sveitarfélaga þegar bilun verður í búnaði þeirra, en í gögnum málsins kemur fram að bilun hafi orðið í dælubúnaði þegar tjón á húseign M varð 2. febrúar 2023. Ekki kemur fram í gögnum málsins að þá bilun sé hægt að rekja til háttsemi starfsmanna X, vitneskju þeirra um aðstæður sem leitt gætu til slíkrar bilunar né að á þeim hafi hvílt skylda til frekari athafna. Þar sem ekki er um hlutlæga bótaábyrgð að ræða verður skaðabótaábyrgð X ekki byggt á öðru en því að einhver sem X ber ábyrgð á hafi sýnt saknæma háttsemi í skilningi sakarreglunnar. Verður M að bera hallann af því að hafa ekki sýnt fram á það með einhvers konar gögnum og á því ekki heldur rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V2.

Niðurstaða.

M á hvorki rétt til bóta úr fasteignatryggingu sinni hjá V1 né úr ábyrgðartryggingu sveitarfélags hjá V2.

Reykjavík, 5. september 2023.
Dóra Hallgrímsdóttir Hildigunnur Hafsteinsdóttir Guðmundur Stefán Martinsson